

Keski-Suomen Aikajana 3/2019

Tilanne 31.3.2019

***Rakentamisen ja yksityisten palveluiden kasvu on jatkunut.
Suhdannehuippu ohitettu viennissä, teollisuudessa ja kaupan
alalla.***

***Kovin kasvu oli Äänekosken ja Saarijärven-Viitasaaren seuduilla.
Jyväskylän kasvu kilpailijaseutuja vaatimattomampaa.
Työttömyyden lasku heikentynyt ja pitkäaikaistyöttömyys kasvussa.***

*Veli-Pekka Päivänen
Keski-Suomen liitto*

Keski-Suomen aluetalouden kehitys 2015-1Q/2019

Keski-Suomen yritysten liikevaihdot kasvoivat vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä 3,3 %, kasvun vauhti hiipui syksystä 2018. Koko maassa kasvua oli 4,1 %. Keski-Suomen kasvu alkoi syksyllä 2015 ja koko maassa syksyllä 2016.

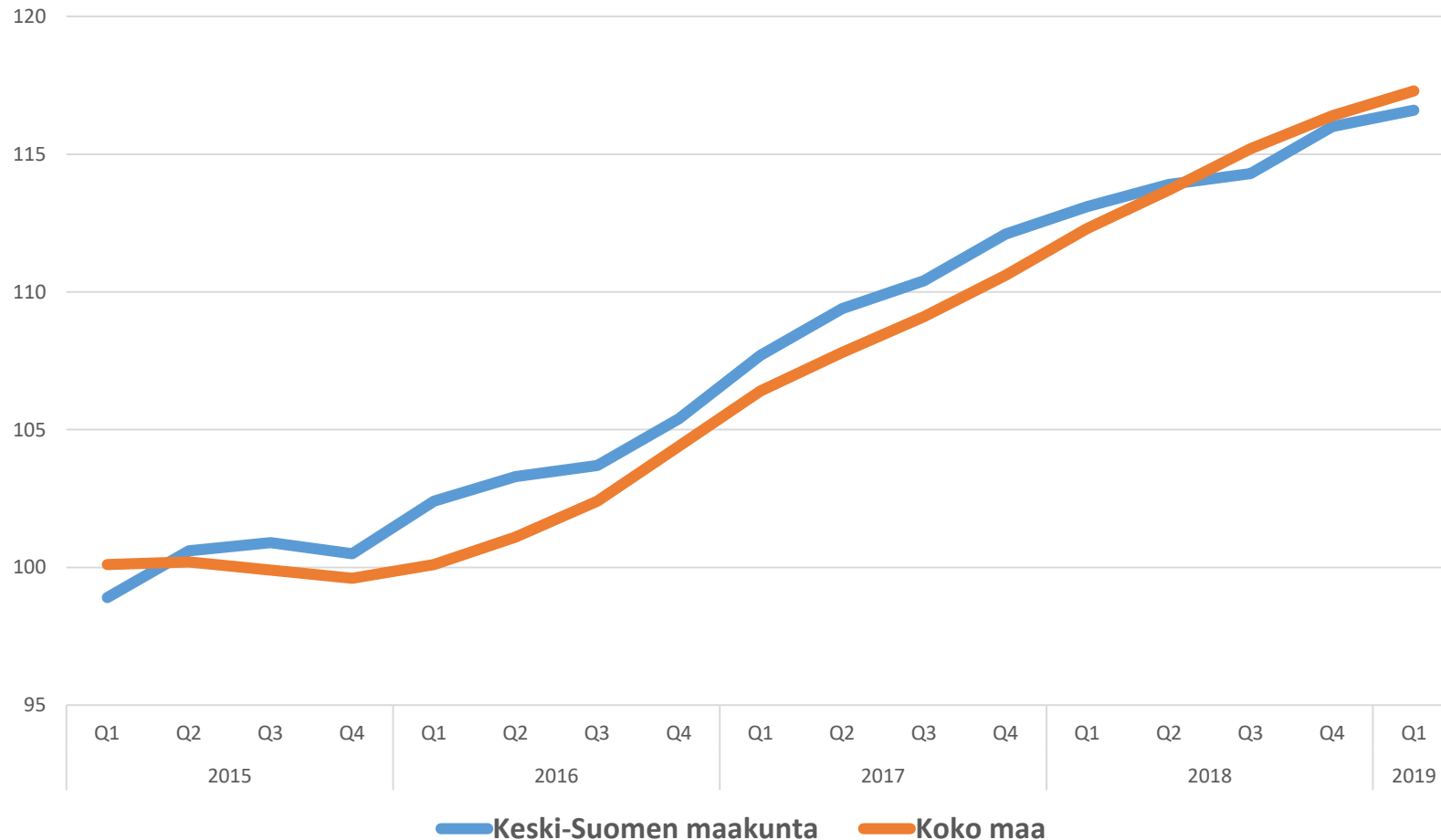
Kasvun kärjessä olivat yksityiset palvelut ja rakentaminen. Tukku- ja vähittäiskaupan kasvu oli Keski-Suomessa 2,8 % ja koko maassa 0,8 %. Kasvua tuli siis kotimarkkinoilta. Sen sijaan vienti kääntyi alkuvuonna laskuun. Maailmantalouden epävarmuus heijastuu suoraan vientiyrityksiimme. Suhdannekäänne tapahtui Keski-Suomessa koko maata aiemmin

Paras kasvu oli Äänekoskella, biotuotetehtaan ansiosta liikevaihdot kasvoivat 10,2 %. Saarijärven-Viitasaaren seudulla alkuvuoden kasvu oli erittäin hyvä eli 8,6 %. Jyväskylän kasvu oli vain 2,0 % eli selvästi verrokkiseutuja vähemmän. Heikkoa menestystä selittää teollisuuden liikevaihtojen kääntyminen laskuun Jyväskylän seudulla.

Kasvun heikentyminen on heijastunut työttömyyden laskuun. Työttömyys laski alkuvuonna 5,4 %, viime vuonna työttömyys laski 10,2 %. Vuoden työttöminä olleiden määrä kasvoi kesäkuussa. Alenemisesta huolimatta Keski-Suomen työttömyysaste on maan toiseksi korkein.

Tässä katsauksessa tarkastellaan vain liikevaihtojen kehitystä. Seuraava aluetalouuskatsaus ja Aikajana julkaistaan syyskuun lopussa, jolloin nähdään oliko teollisuuden ja viennin lasku väliaikaista vai pysyvää ja miten henkilöstömäärät ovat kehittyneet.

Keski-Suomen Aikajana 3/2019 liikevaihdon kehitys 2015-1Q/2019

Lähde: Tilastokeskus/asiakaskohtainen suhdannepalvelu
Indeksi 100 = 2015

Aikajana 3/2019

Trendi 2015 – 1Q/2019

Kasvu alkoi Keski-Suomessa syksyllä 2015, koko maassa syksyllä 2016.

Vuoden 2016 kasvu

- Keski-Suomi + 4,2 %
- koko maa + 1,3 %

Vuoden 2017 kasvu

- Keski-Suomi + 6,0 %
- koko maa + 6,5 %

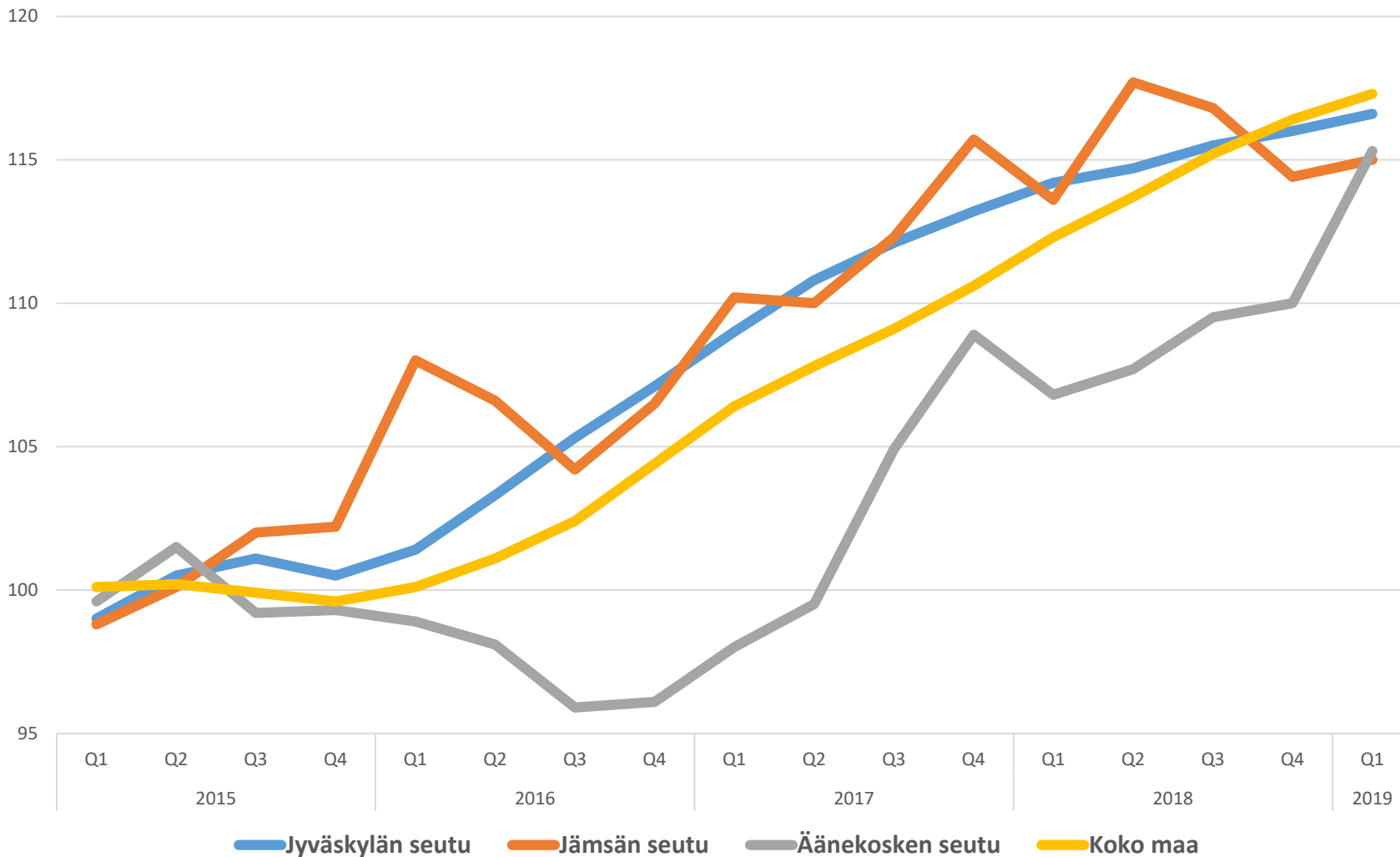
Vuoden 2018 kasvu

- Keski-Suomi + 4,4 %
- koko maa + 5,4 %

Kasvu 1Q/2019

- Keski-Suomi + 3,3 %
- koko maa + 4,1 %

Keski-Suomen Aikajana 3/2019, suurten seutujen liikevaihdon kehitys 2015-1Q/2019

Lähde: Tilastokeskus/asiakaskohtainen suhdannepalvelu
Indeksi 100 = 2015

Aikajana 3/2019 Trendi 2015 – 1Q/2019

Vuoden 2017 kasvu

- koko maa + 6,0 %
- Jyväskylän seutu + 6,4 %
- Äänekosken seutu + 6,3 %
- Jämsän seutu + 4,7 %

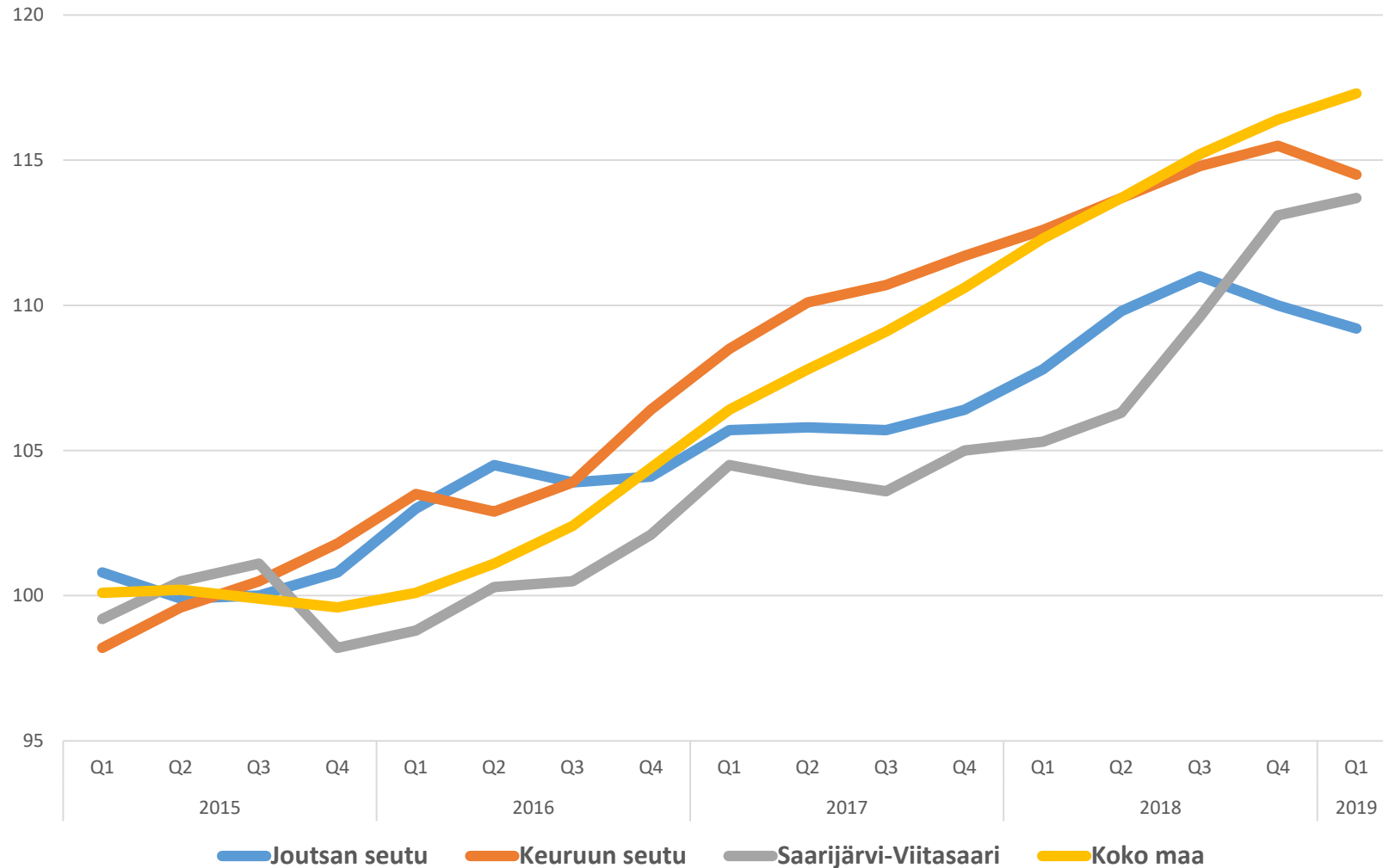
Vuoden 2018 kasvu

- Äänekosken seutu + 12,2%
- koko maa + 5,4 %
- Jyväskylän seutu + 3,7 %
- Jämsän seutu + 3,7 %

Kasvu 1Q/2019

- Äänekosken seutu + 10,2%
- koko maa + 4,1 %
- Jyväskylän seutu + 2,0 %
- Jämsän seutu + 1,2 %

Keski-Suomen Aikajana 3/2019, pienten seutujen liikevaihdon kehitys 2015-1Q/2019

Lähde: Tilastokeskus/asiakaskohtainen suhdannepalvelu
 Indeksä 100 = 2015

Aikajana 3/2019 Trendi 2015 – 1Q/2019

Vuoden 2017 kasvu

- koko maa + 6,0 %
- Keuruun seutu + 5,6 %
- Saarijärven-Viitasaaren seutu + 3,9 %
- Joutsan seutu + 2,3 %

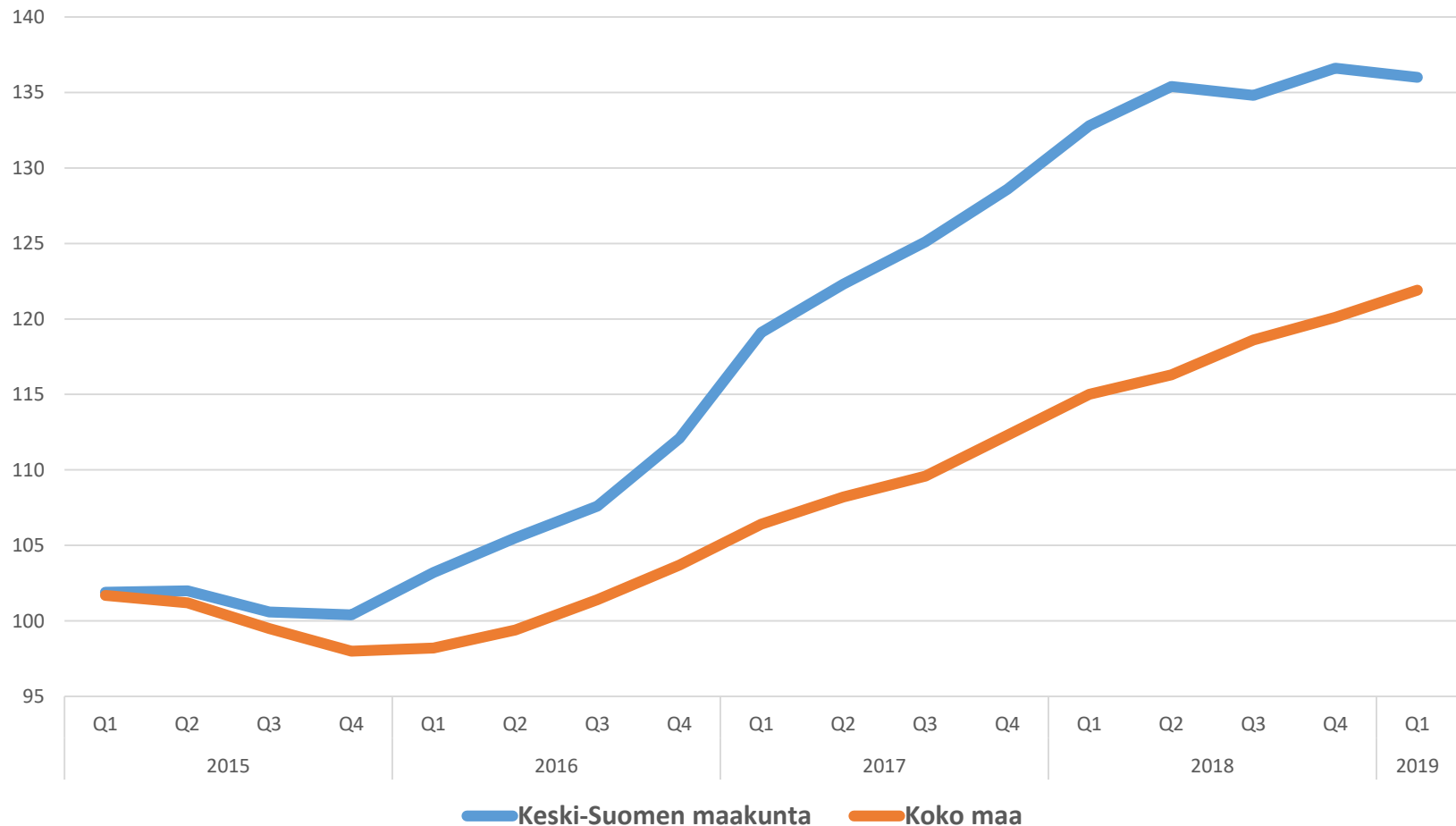
Vuoden 2018 kasvu

- koko maa + 5,4 %
- Saarijärven-Viitasaaren seutu + 3,6 %
- Keuruun seutu + 3,4 %
- Joutsan seutu + 3,1 %

Kasvu 1Q/2019

- Saarijärven-Viitasaaren seutu + 8,6 %
- koko maa + 4,1 %
- Keuruun seutu + 1,2 %
- Joutsan seutu + 0,9 %

Keski-Suomen Aikajana 3/2019 viennin kehitys 2015-1Q/2019

Aikajana 3/2019 Trendi 2015 – 1Q/2019

Vuoden 2016 viennin kasvu

Keski-Suomi + 6,4 %

Koko maa + 0,5 %

Vuoden 2017 viennin kasvu

Keski-Suomi + 16,6 %

Koko maa + 8,4 %

Vuoden 2018 viennin kasvu

Keski-Suomi + 9,1 %

Koko maa + 7,5 %

Kasvu 1Q/2019

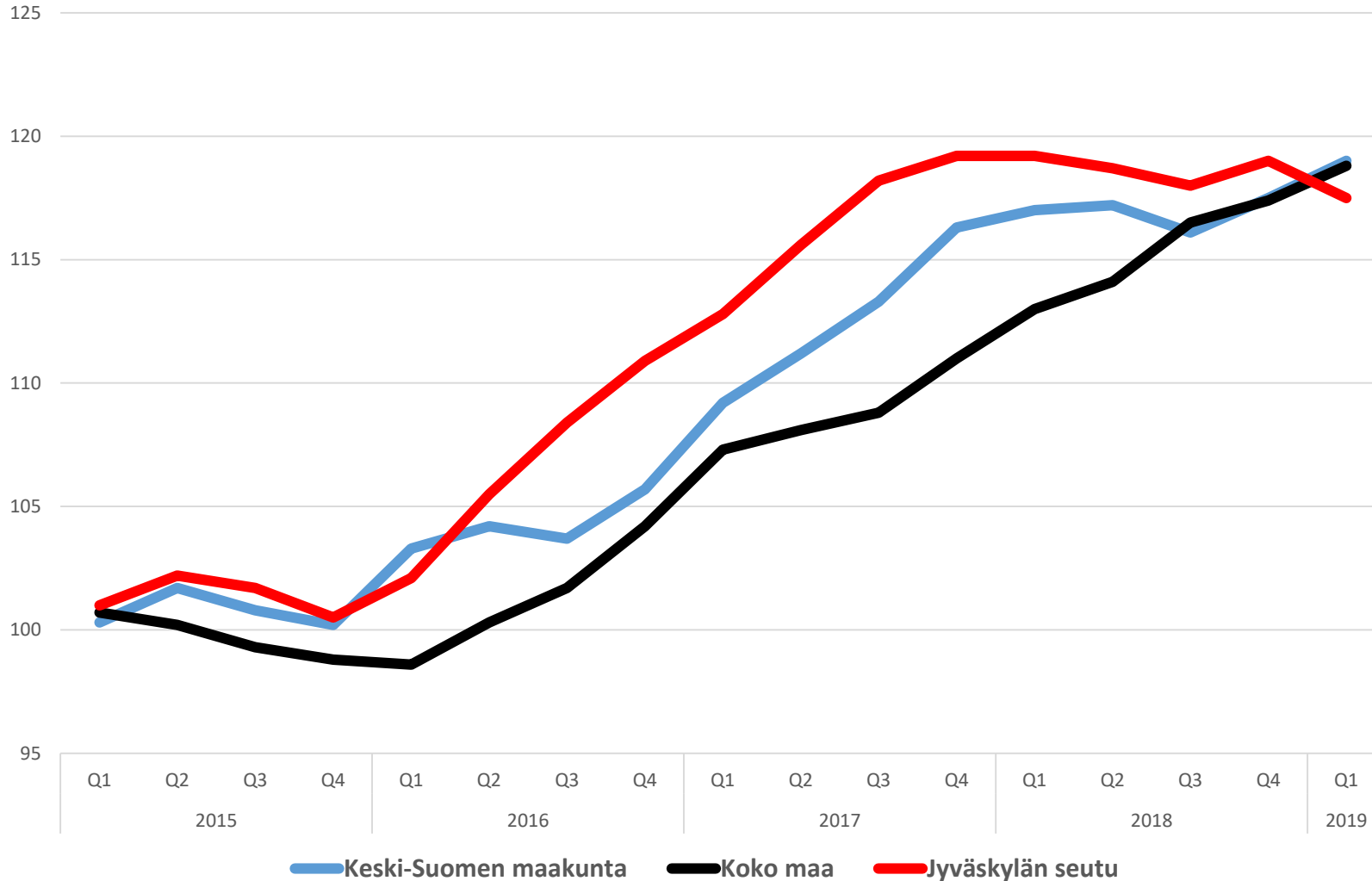
Keski-Suomi - 0,1 %

Koko maa + 6,0 %

Lähde: Tilastokeskus/asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Indeksi 100 = 2015

Keski-Suomen Aikajana 3/2019, teollisuuden liikevaihdon kehitys 2015-1Q/2019

Aikajana 3/2019 Trendi 2015 – 1Q/2019

Vuoden 2017 kasvu

- Jyväskylän seutu + 8,9 %
- Keski-Suomi + 8,1 %
- koko maa + 7,7 %

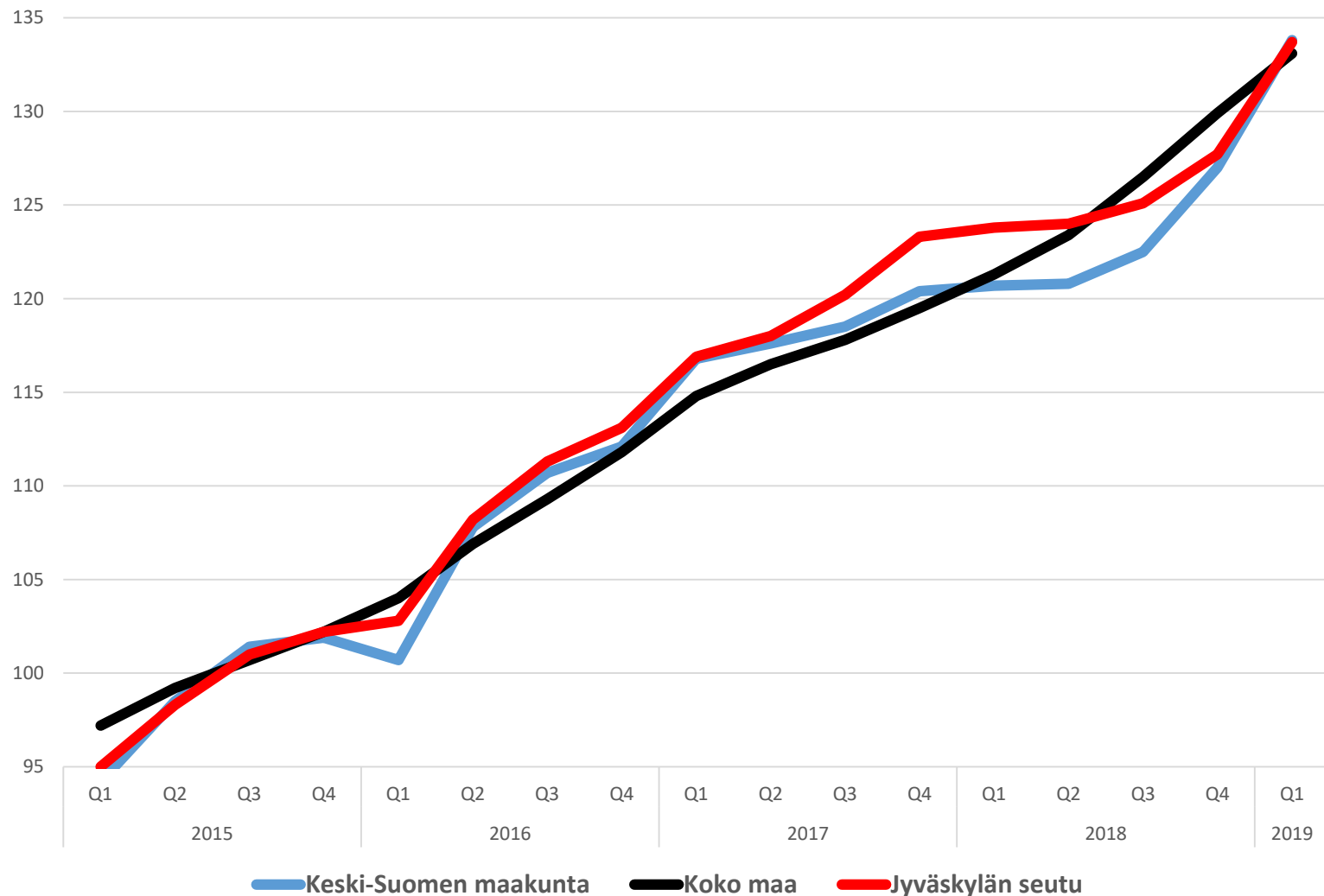
Vuoden 2018 kasvu

- koko maa + 6,1 %
- Keski-Suomi + 3,4 %
- Jyväskylän seutu + 2,3 %

Kasvu 1Q/2019

- koko maa + 4,5 %
- Keski-Suomi + 1,6 %
- Jyväskylän seutu - 3,8 %

Keski-Suomen Aikajana 3/2019, rakennusalan liikevaihdon kehitys 2015-1Q/2019

Aikajana 3/2019

Trendi 2015 – 1Q/2019

Vuoden 2017 kasvu

- Jyväskylän seutu + 9,5 %
- Keski-Suomi + 8,2 %
- koko maa + 8,0 %

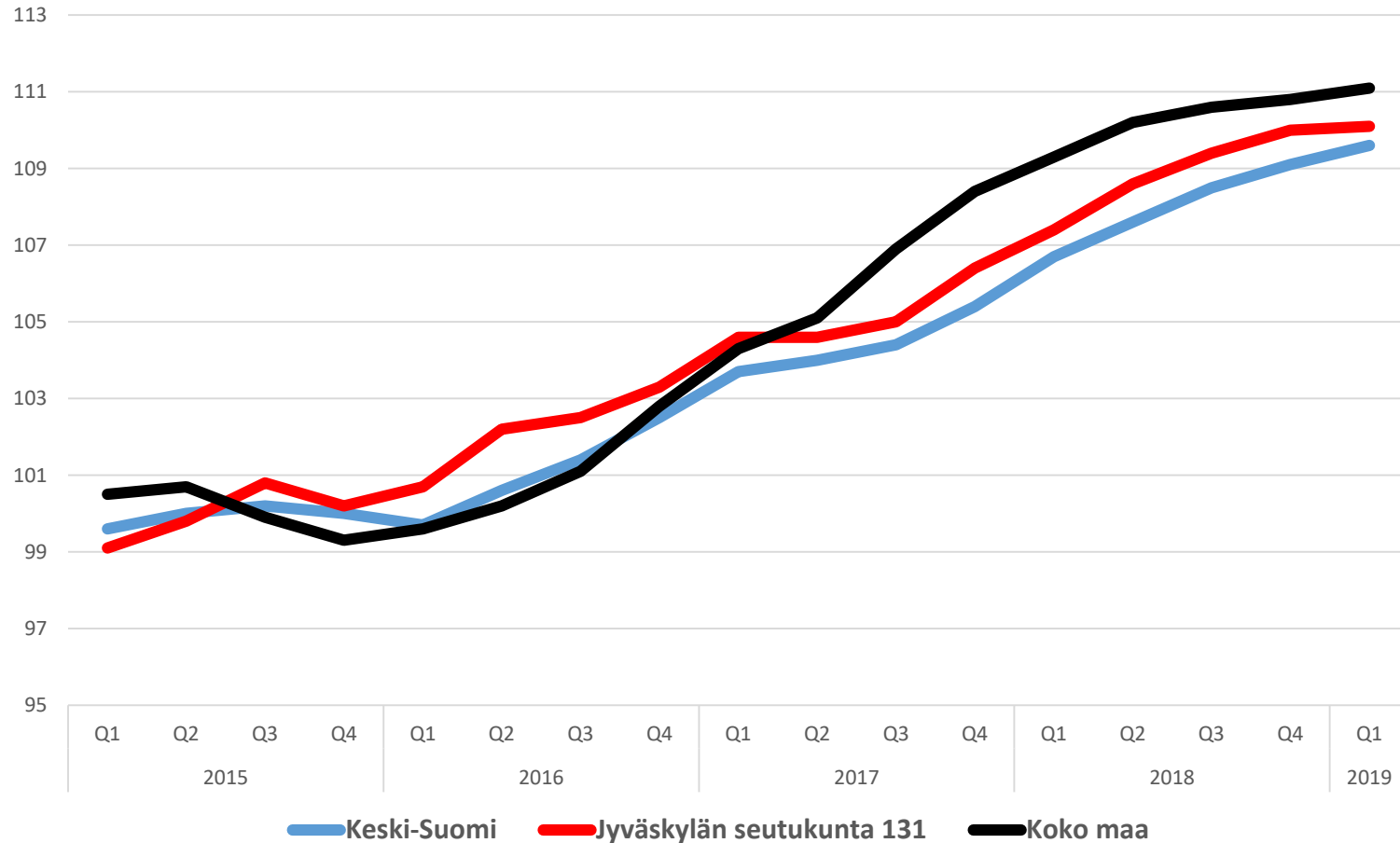
Vuoden 2018 kasvu

- Jyväskylän seutu + 4,0 %
- Keski-Suomi + 3,3 %
- koko maa + 7,2 %

Kasvu 1Q/2019

- Keski-Suomi + 10,8 %
- Jyväskylän seutu + 8,1 %
- koko maa + 7,8 %

Keski-Suomen Aikajana 3/2019, tukku- ja vähittäiskaupan kehitys 2015-1Q/2019

Aikajana 3/2019

Trendi 2015 – 1Q/2019

Vuoden 2017 kasvu

- Jyväskylän seutu + 2,3 %
- Keski-Suomi + 2,3 %
- koko maa + 4,7 %

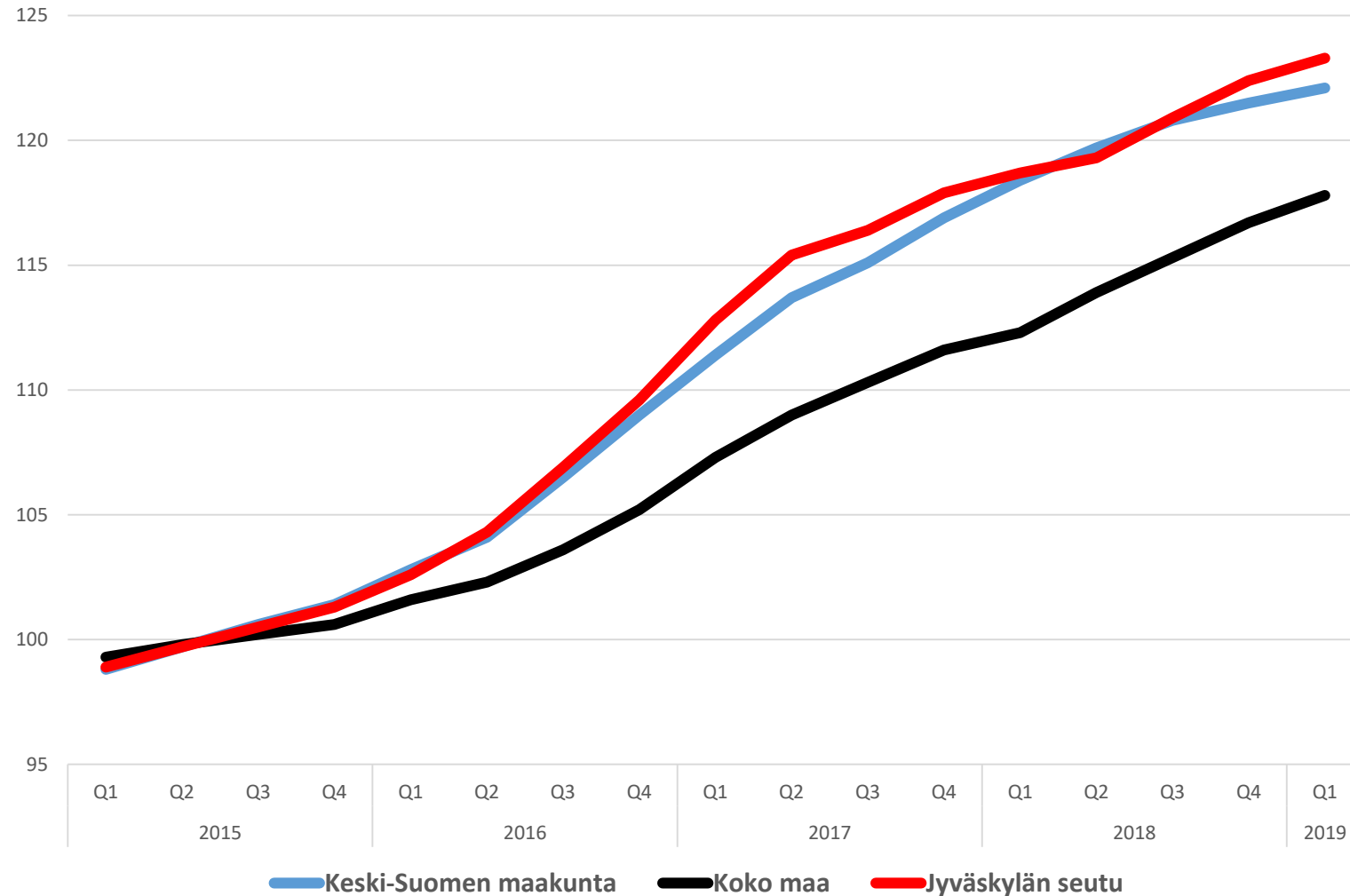
Vuoden 2018 kasvu

- Jyväskylän seutu + 3,4 %
- Keski-Suomi + 3,5 %
- koko maa + 3,8 %

Kasvu 1Q/2019

- Jyväskylän seutu + 2,6 %
- Keski-Suomi + 2,8 %
- koko maa + 0,8 %

Keski-Suomen Aikajana 3/2019, palveluiden liikevaihdon kehitys 2015-1Q/2019

Aikajana 3/2019 Trendi 2015 – 1Q/2019

Vuoden 2017 kasvu

- Jyväskylän seutu + 9,4 %
- Keski-Suomi + 8,0 %
- koko maa + 5,9 %

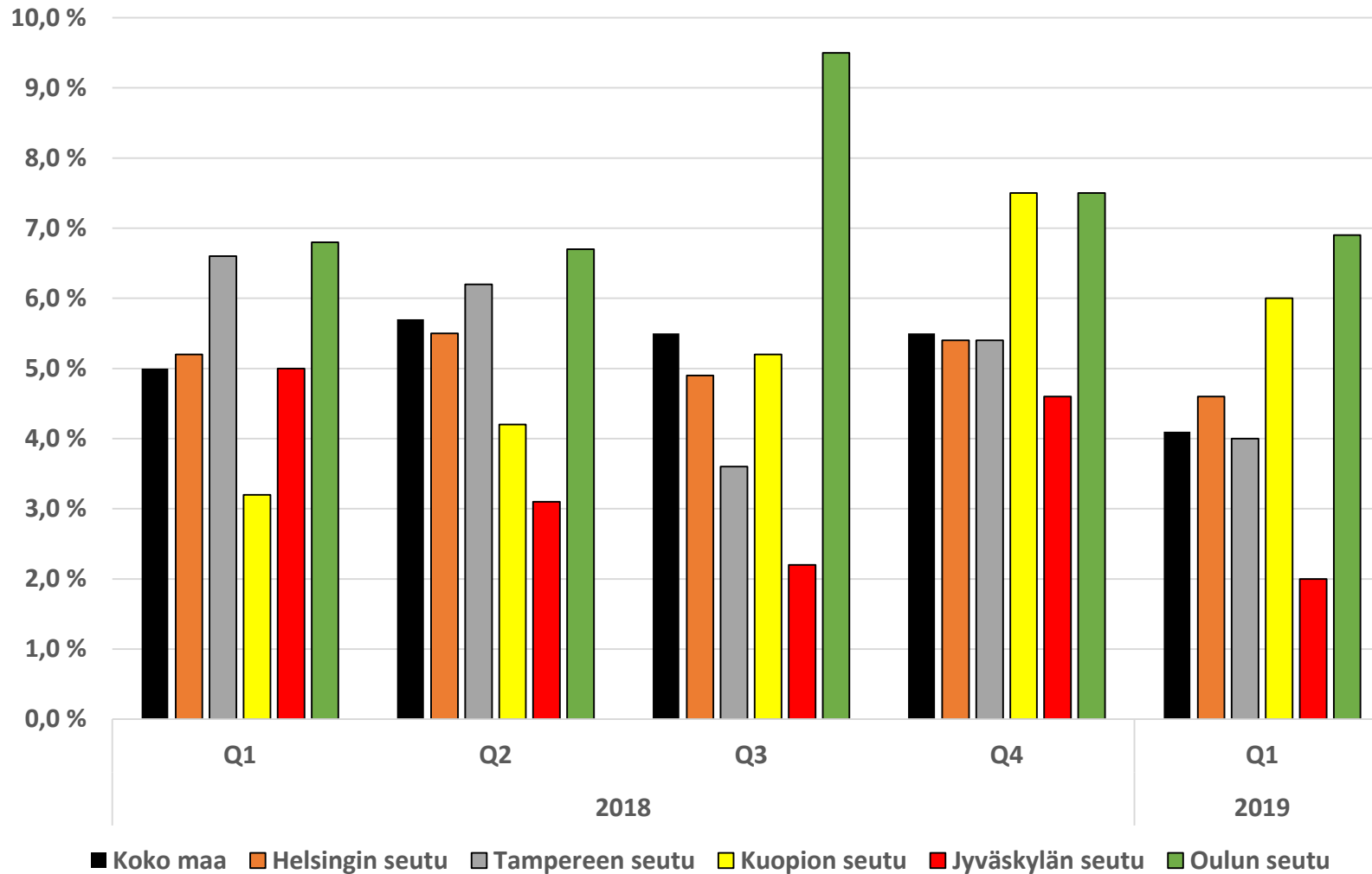
Vuoden 2018 kasvu

- Keski-Suomi + 5,2 %
- Jyväskylän seutu + 4,5 %
- koko maa + 4,2 %

Kasvu 1Q/2019

- koko maa + 4,8 %
- Jyväskylän seutu + 2,6 %
- Keski-Suomi + 2,3 %

Keski-Suomen Aikajana 3/2019, liikevaihtojen muutokset vuosineljänneksittäin 2018-1Q/2019

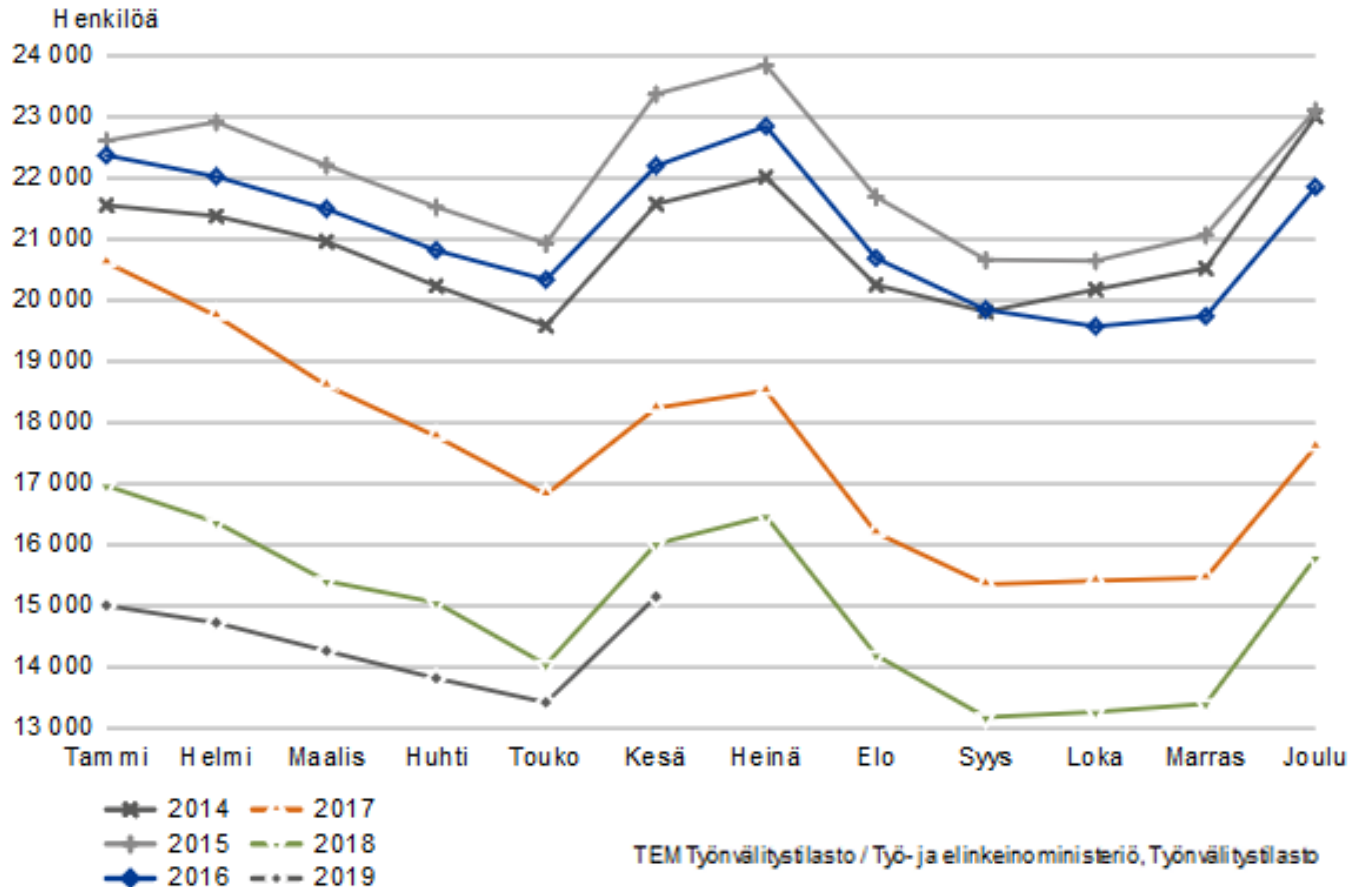
Aikajana 3/2019

Jyväskylän seudun kasvu on jäänyt jälkeen verrokkiseutujen eli Helsingin, Tampereen, Kuopion ja Oulun seuduista.

Oulun ja Kuopion seutujen kasvua ovat edesauttaneet suuret EU-tuet nykyisellä ohjelmakaudella 2014-2020.

TYÖTTÖMAT TYÖNHAKIJAT, KUUKAUSIVERTAILU

Keski-Suomi

Aikajana 3/2019

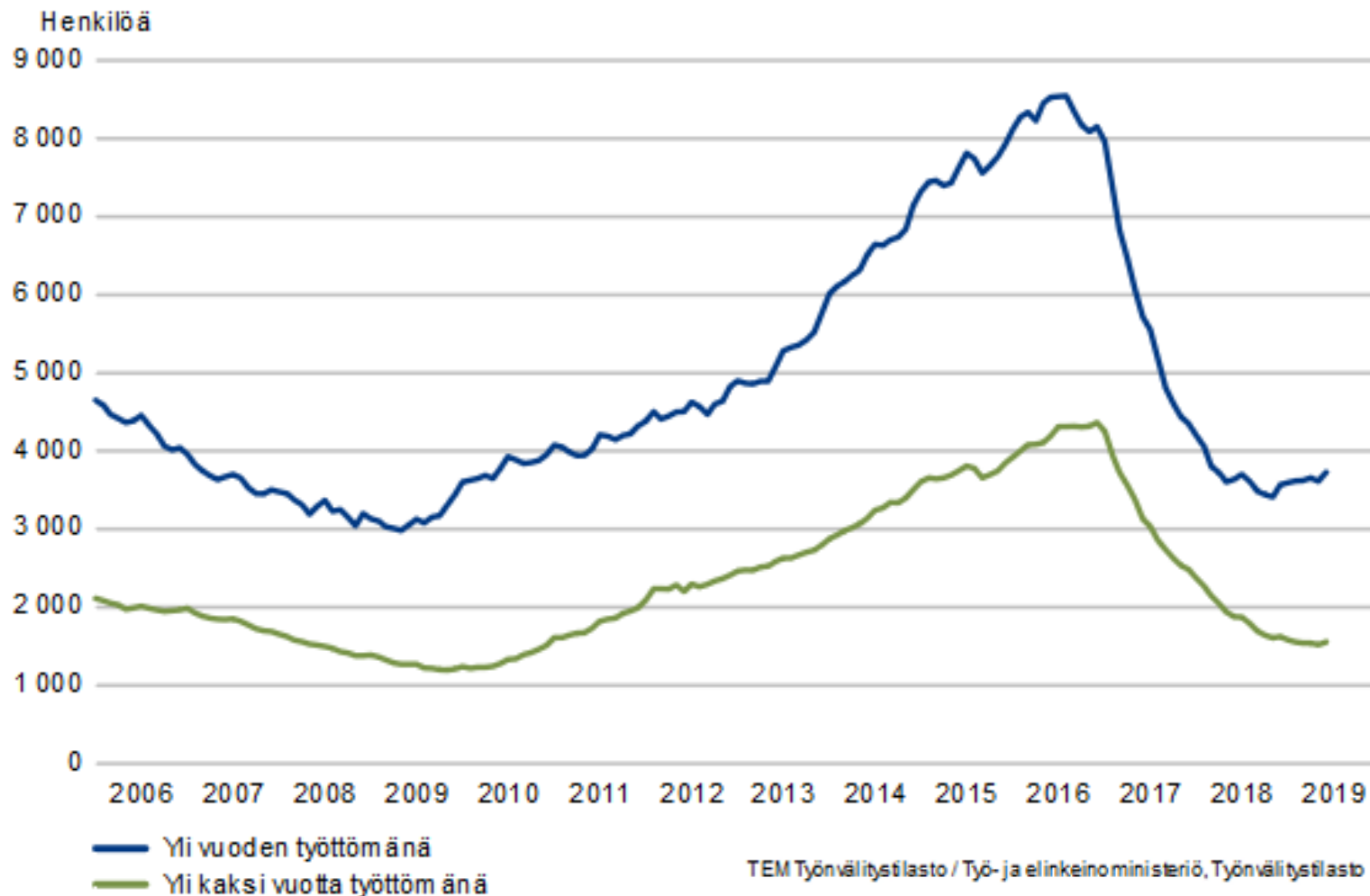
Yritysten liikevaihtojen kasvu näkyy suoraan työttömyyden laskuna. Mitä parempi talouskasvu, sitä enemmän työttömyys laskee. Talouskasvu hiipuesssa myös työttömyyden lasku pienenee.

Vuonna 2017 työttömien määrä väheni 19,5 % eli 4 251 henkilöä.

Vuonna 2018 työttömien määrä väheni 10,3 % eli 2 393 henkilöä.

Kesäkuussa 2019 työttömien määrä väheni edellisvuodesta 5,4 % eli 868 henkilöä.

PITKÄAIKAISTYÖTTÖMÄT KUUKAUDEN LOPUSSA Keski-Suomi

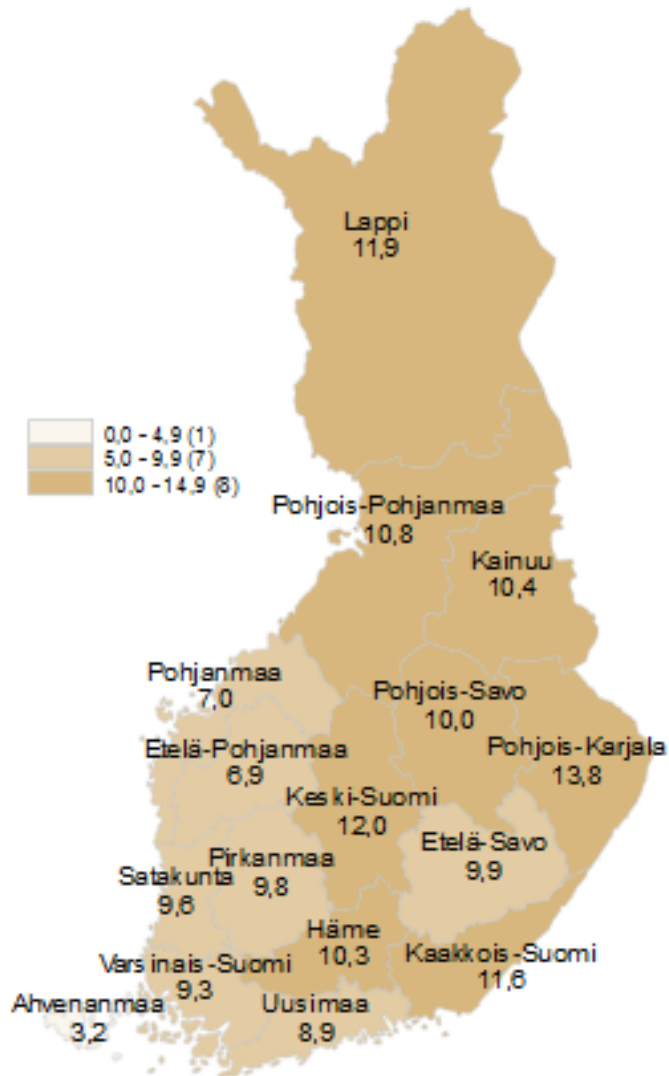

Aikajana 3/2019

Kesäkuun lopussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli 3 726, mikä on 87 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Pitkäaikaistyöttömistä yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli 1 554, mikä on 324 vähemmän kuin vuosi sitten.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Aikajana 3/2019

Keski-Suomen hyvä talouskasvu ei ole pystynyt vähentämään työttömyyttä riittävästi.

Vaikka työttömien määrä on vähentynyt neljässä vuodessa 8222 työttömällä, Keski-Suomen työttömyysaste oli kesäkuussa maan toiseksi korkein.

Jotta työttömyyden lasku jatkuisi, tarvitaan lisää sekä julkisia että yksityisiä investointeja.

Tuoteseloste

Tietojen lähteenä on Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu. Lisäksi tietoja on täydennetty muutamilla muilla Tilastokeskuksen tiedoilla (väestö, työttömyysaste sekä liikevaihto per asukas).

Liikevaihto lasketaan ilman arvonlisäveroa. Kuvattava liikevaihto voi sisältää joitakin tuloslaskelman liikevaihtoon kuulumattomia eriä, kuten käyttöomaisuuserien myyntejä, muita tuottoja, satunnaisia eriä, käänteisesti verovelvollisia ostoja, tuotteiden omaa käyttöä ja agenttuurien myyntiä. Poikkeukselliset erät poistetaan laskennasta.

Henkilöstömäärä-indikaattorilla tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää kalenterikuukauden aikana. Esimerkiksi kaksi puolipäiväistä työntekijää vastaa yhtä kokopäivätyöllistä. Henkilöstömääräindikaattori tuotetaan yritysrekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstömäärätiedosta sekä ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. Yrityksille, joilta ei ole kahden vuoden takaista henkilöstötietoa, lasketaan henkilöstömäärä jakamalla yrityksen palkkasumma toimialan keskipalkalla.

Vientitiedot ovat osa liikevaihtoa. Vienti koostuu verottomasta liikevaihdosta, EU:n sisäisestä viennistä ja EU-alueen ulkopuolisesta viennistä. Liikevaihdon tavoin vientiin ei sisällytetä arvonlisäveroa.

Trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä trendikuvaajan loppuosa muuttuu usein tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen. Trendin rinnalla kannattaa tutkia myös alkuperäisen indeksin käyttäytymistä. Trendikuvaaja soveltuu hyvin myös eri toimialojen sekä alueiden väliseen vertailuun.